

KRAJSKÝ SOUD V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zátkovo nábřeží 2, 370 84 České Budějovice

Datová schránka: 832abay

NAVRHOVATEL:

Politické hnutí Česká republika na 1. místě!

IČO: 19882149

Sídlo: Jankovcova 1535/2a, 170 00 Praha 7 – Holešovice

zastoupené advokátem JUDr. Miroslavem Pindešem, Ph.D., se sídlem Zámecká 550, 68501 Bučovice

ODPŮRCE:

Krajský úřad Jihočeského kraje se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, 370 01 České Budějovice, Česká republika

OSOBA ZÚČASTNĚNÁ NA ŘÍZENÍ:

Hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD)

IČO: 04134940

Sídlo: Rytiřská 410/6, 110 00 Praha 1

VĚC:

Návrh na zrušení registrace kandidátní listiny podle § 86 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky

I. Označení napadeného rozhodnutí

Navrhovatel napadá rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 15. srpna 2025, kterým byla zaregistrována kandidátní listina politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025 pod označením č. j.: KUJCK 94534/2025 sp. zn.: OPZU-správ. 35311/2025/vemar SO. Návrh je včasný a navrhovatel je volební stranou ve stejném volebním kraji, takže má aktivní legitimaci podle § 86 volebního zákona.

II. Skutková a právní východiska návrhu

Navrhovatel má za to, že napadená registrace je v rozporu s volebním zákonem, neboť kandidátní listina byla formálně podána a registrována jako kandidátní listina politického hnutí SPD s osobnostmi z jiných politických stran (Trikolora, Svobodní a PRO), avšak faktická povaha kandidatury odpovídá společné kandidatuře koalice čtyř politických subjektů – SPD, Trikolory, Svobodní a PRO – vystupující v předvolební kampani pod společným názvem a vizuální identitou „Spojení. Pro vás!“, přičemž spojení těchto politických subjektů do voleb je jejich hlavním předvolebním marketingem.

1. Faktické vystupování jako koalice

Navrhovatel dokládá, že již 21. března 2025 předseda SPD Tomio Okamura veřejně oznámil na svém oficiálním profilu „Tomio Okamura – SPD“ na sociální síti Facebook <https://www.facebook.com/tomio.cz> vstup do voleb v rámci společného projektu čtyř stran:

„Dnes se SPD, Svobodní, Trikolora a PRO rozhodli spojit síly a vstoupit společně do letošních parlamentních voleb na kandidátní listině SPD.“
(Důkaz č. 1)

Následně 22. března 2025 byla zveřejněna na profilu Tomia Okamury - SPD <https://www.facebook.com/tomio.cz> první verze společného předvolebního programu této koalice (Důkaz č. 2).

Již 23. března 2025 byl publikován první předvolební průzkum, který tyto subjekty prezentoval jako jednotný volební subjekt pod názvem „Spojení. Pro vás!“, opět na oficiálním profilu předsedy SPD, s výslovným uvedením všech čtyř stran a zdůrazněním společné kandidatury:

„SPD, Svobodní, Trikolora a PRO se rozhodli spojit síly a vstoupit společně do letošních parlamentních voleb na kandidátní listině SPD, na které budou kandidovat i zástupci těchto dalších stran a hnutí. Spojili jsme se. Pro vás. Aby váš hlas byl slyšet.“
(Důkaz č. 3)

2. Grafická identita koalice

Od 6. května 2025 začala být systematicky užívána nová vizuální identita obsahující název „Spojení. Pro vás!“ a rovnocenně vyobrazená loga všech čtyř politických subjektů (SPD, Trikolora, Svobodní, PRO) v jedné linii (důkaz č. 4). Tento grafický prvek byl používán:

- na tiskových konferencích,
- v tištěných i digitálních propagačních materiálech,
- na sociálních sítích,
- na potiscích automobilů,
- při veřejných vystoupeních lídrů kandidátek i v mediálních vystoupeních.

Důkazy č. 4 až 82 prokazují, že jde o dlouhodobou, jednotnou a koordinovanou prezentaci, jejíž charakter odpovídá volební koalici ve smyslu § 31 odst. 1 volebního zákona, nikoli kandidatuře jediného politického hnutí. Předsedové všech čtyřech politických subjektů SPD, Trikolora, Svobodní a PRO, jakož i oficiální prezentace za jednotlivé politické subjekty i další členové těchto stran a hnutí prezentují na webových stránkách a sociálních sítích tisíce kusů reklamních materiálů, ze kterých Navrhovatel z důvodu velkého množství k žalobě připojuje v podobě obrázků jen 123 snímků a zbytek v podobě profilů na sociální síti facebook.

- <https://www.facebook.com/tomio.cz/photos> facebook fotografie Tomia Okamury - SPD
- <https://www.facebook.com/zuzanamajerova.cz/photos> facebook fotografie Zuzany Majerové - Trikolora
- <https://www.facebook.com/svobodni/photos> facebook fotografie Svobodní
- <https://www.facebook.com/stranaPRO/photos> facebook fotografie PRO

3. Klamání voličů a neoprávněné užití názvu navrhovatele

Koalice „Spojení. Pro vás!“ opakovaně a vědomě užívala a stále užívá ve své předvolební kampani název navrhovatele „Česká republika na 1. místě!“, a to včetně přímého začlenění do svých volebních sloganů v podobě:

„SPOJILI JSME SE. PRO VÁS! SPD + Trikolora + Svobodní + PRO + VY
ČESKÁ REPUBLIKA NA 1. MÍSTĚ!“

Toto užití názvu je způsobilé vyvolat u voličů mylný dojem, že politické hnutí „Česká republika na 1. místě!“ je součástí této koalice, ačkoliv tomu tak není.

Takové jednání představuje:

- a) Porušení čl. 22 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje rovnost a svobodnou soutěž politických sil; účelové užití názvu jiného politického subjektu ve volební kampani narušuje transparentnost volebního procesu a férovost soutěže.
- b) Porušení § 16 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, podle kterého „v názvu politické strany nebo politického hnutí nesmí být označení zaměnitelné s názvem jiné již registrované politické strany nebo politického hnutí“; toto ustanovení je třeba vykládat i ve vztahu k předvolební kampani, neboť zneužití názvu jiného subjektu vede k matení voličů.
- c) Jednání nekalé soutěže ve smyslu § 2976 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zejména klamavého označení, neboť užitím názvu navrhovatele v rámci koaliční kampaně dochází k vyvolání klamné představy o personálním a programovém propojení mezi navrhovatelem a odpůrcem.

Tento způsob vedení kampaně nejen hrubě narušuje rovné podmínky soutěže politických subjektů, ale zároveň přímo poškozují dobrou pověst navrhovatele a jeho možnost ucházet se o hlasy voličů nezávisle na jiných politických subjektech. (Důkazy č. 83–91 a č. 108)

III. Chronologie a důkazy protiprávního jednání

1. Výchozí volební situace

Podle průzkumu agentury STEM ze dne leden 2025 (důkaz č. 111) činily volební preference jednotlivých stran:

- SPD: 8,2 %
- Svobodní: 1,5 %
- PRO: 1,7 %
- Trikolora: v průzkumu nebyla uvedena.

Pokud by tyto subjekty kandidovaly jako volební koalice, musely by pro vstup do Poslanecké sněmovny překročit 11% volební hranici dle § 49 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky.

2. Úmyslné obcházení volebního zákona

Místo toho, aby koalice čtyř politických subjektů usilovala o překonání 11% hranice, zvolila protiprávní strategii: formálně podala kandidátní listinu jako kandidaturu

jediného politického hnutí SPD, čímž si nárokuje pouze 5% hranici pro vstup do Poslanecké sněmovny.

Tímto postupem oklamala voliče, neboť ve veřejné komunikaci a kampani se prezentovala jako koalice „Spojení. Pro vás!“ složená z SPD, Trikolory, Svobodných a PRO, avšak v registračním procesu se vydávala za jedno politické hnutí.

Tato manipulace umožnila čtyřem politickým subjektům získat neoprávněně důvěru voličů, že jim k úspěchu ve volbách postačí překonání 5% hranice, a poškodila tím nejen Navrhovatele, ale i ostatní volební subjekty. (Důkazy 92 až 123).

3. Legitimizace obcházení zákona médií

Mediální prostředí, patrně i z důvodu, že vedení stran PRO a Svobodní tvoří osoby s právníkem vzděláním, přijalo tuto protiprávní strategii jako údajně legální s tím, že na kandidátce jednoho politického subjektu mohou kandidovat i členové jiných politických subjektů a fakticky ignorovalo platné znění volebního zákona a skutečnost, že koalice Spojení. Pro vás! ne spojením jednoho politického subjektu a dalších kandidátů z jiných politických stran, ale je ve skutečnosti spojením čtyřech politických stran a hnutí.

Tato praxe tak byla médií legitimizována a veřejně prezentována jako přípustná volební taktika, přestože jde o zjevné obcházení zákona.

4. Důkazy faktického fungování jako koalice

- Ve zveřejnění předvolebního průzkumu společnosti Kantar z 7. června 2025 na webu hlavního českého veřejnoprávního média ČT24 jsou uvedeny nikoliv výsledky SPD, ale výsledky SPD, Svobodných, Trikolory a PRO dohromady (důkaz č. 110 a důkaz č. 123).
- Článek Seznam Zprávy ze dne 8. 7. 2025 zveřejněný na adrese <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-konec-vlastenecke-ctyrky-nespokojene-pro-dava-okamurovi-ultimatum-281205> jasně prokazuje, že o obsazení kandidátních listin rozhodují všechny členské strany koalice, nikoli výlučně SPD. V případě kandidatury jednoho politického subjektu s kandidáty jiných politických subjektů jde vždy o rozhodnutí toho politického subjektu, které kandiduje. V případě koalice Spojení. Pro vás! ovšem na kandidátky delegovaly své kandidáty strany Trikolory, Svobodní a PRO na základě svých vnitrostranických rozhodnutí a na základě dohody, která má znaky koaliční dohody.

„PRO před časem přijalo memorandum, kolik a jakých míst na kandidátkách by si představovalo – nabídka SPD se tomu ani nepřiblížila.“

„Několik zdrojů z PRO Seznam Zprávám potvrdilo, že o víkendu strana přijala usnesení, kde vyzývá SPD k serióznímu jednání a k naplnění požadavků na místa na kandidátkách.“

- Článek Novinky.cz ze dne 13. 7. 2025 zveřejněný na adrese <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-pro-se-nakonec-netrhne-chce-pokracovat-ve-spolupraci-s-spd-40530077> cituje mluvčího PRO:

„Předsednictvo PRO dnes rozhodlo o pokračování spolupráce s SPD, Trikolorou a Svobodnými jako jediné skutečné vlastenecké alternativy, která může v zájmu občanů ČR porazit Fialovu vládu.“

U kandidátky samostatného politického subjektu jde o svobodnou vůli a dohodu mezi politickým subjektem a kandidátem (byť z jiné politické strany). U koalice jde o vyjednávání na kandidátkách mezi politickými subjekty. Z výše uvedeného je patrné, že účast kandidátních listinách politiků ze strany PRO domluvili na základě své svobodné vůle nikoliv jednotliví kandidáti, ale šlo o rozhodnutí politické strany PRO. To je dalším důkazem koalice.

5. Přímé přiznání protiprávní taktiky

Článek ČT24 ze dne 21. 3. 2025 (zdroj ČTK) na adrese <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/spd-bude-ve-snemovnich-volbach-kandidovat-se-svobodnymi-trikolorou-a-pro-359260> přímo uvádí, že cílem tohoto postupu je obejít vyšší kvora pro koalici:

„Postupem, kdy se zástupci několika stran ucházejí o zvolení do sněmovny na kandidátce jedné z nich, se tato uskupení vyhnu nutnosti překonat vyšší hranice získaných hlasů pro vstup do dolní komory stanovené pro koalici. Samostatně kandidující strana musí získat nejméně pět procent hlasů, dvoučlenná koalice osm procent hlasů a vícečetná koalice aspoň jedenáct procent hlasů.“

Tento výrok je přímým přiznáním záměru obejít zákon a zneužít registrační proces k dosažení nižšího volebního kvora.

IV. Právní hodnocení a aplikace právních předpisů

Volební koalice „Spojení. Pro vás!“ svým postupem jednoznačně obchází ustanovení § 49 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, které stanoví:

„K získání mandátů se přihlíží pouze k těm kandidátním listinám, které získaly alespoň:

- 5 % z celkového počtu platných hlasů, jde-li o stranu nebo hnutí,
- 8 %, jde-li o koalici dvou stran nebo hnutí,
- 11 %, jde-li o koalici tří a více stran nebo hnutí.“

Faktická povaha uskupení „Spojení. Pro vás!“ – tvořeného hnutím SPD a politickými stranami Trikolora, Svobodní a PRO – naplňuje všechny znaky koalice čtyř politických subjektů ve smyslu uvedeného ustanovení. Kandidátní listina měla být podána jako koaliční a podléhat uzavírací klauzuli 11 % z celkového počtu platných hlasů.

Postup, kdy byla kandidátní listina této koalice formálně přihlášena pouze jménem politického hnutí SPD, představuje obcházení zákona a zneužití registračního procesu s cílem neoprávněně snížit zákonné volební kvórum z 11 % na 5 %.

Takové jednání je v přímém rozporu s čl. 22 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje rovnost a svobodnou soutěž politických sil:

„Zákonná úprava politických práv a svobod a politického soutěžení musí být ve shodě se zásadou rovnosti a svobodné soutěže politických sil.“

Veřejná prezentace „Spojení. Pro vás!“ – při současné registraci kandidátní listiny výlučně pod názvem „Svoboda a přímá demokracie (SPD)“ – je způsobilá uvést voliče v omyl a popřít účel volební legislativy, která má zamezit zneužití spojených kandidatur k obcházení přísnějších kvór pro koalice.

V. Porušení dalších ustanovení volebního zákona

Registrace kandidátní listiny hnutí SPD je v rozporu rovněž s:

- § 31 odst. 1,
- § 32 odst. 1 písm. b), f), h) zákona č. 247/1995 Sb.,

neboť subjekty SPD, Trikolora, Svobodní a PRO kandidují fakticky společně, a měly tudíž podat kandidátní listinu v režimu koalice podle § 49 odst. 1 písm. c) citovaného zákona.

VI. Vymezení k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/17

Navrhovatel si je vědom nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/17 ze dne 2. 2. 2021, kterým byly zrušeny tehdejší excesivní uzavírací klauzule pro koalice ve výši 10 %, 15 % a 20 %. Ústavní soud v tomto nálezu:

- nezakázal odlišná kvóra pro koalice,
- pouze stanovil, že musí být přiměřená a sledovat legitimní cíl,
- výslovně připustil, že odlišné kvórum pro koalice je přípustné za splnění ústavních podmínek.

Na základě tohoto nálezu byla přijata novela zákona č. 189/2021 Sb., účinná od 1. 7. 2021, která stanovila nyní platné a ústavně konformní uzavírací klauzule:

- 5 % pro samostatně kandidující politickou stranu nebo hnutí,
- 8 % pro koalici dvou stran nebo hnutí,
- 11 % pro koalici tří a více stran nebo hnutí.

Pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 je závazná právě tato právní úprava. Jakékoliv dovolávání se nálezu Pl. ÚS 44/17 k popření existence 11% hranice je právně irrelevantní.

VII. Přejícné ustanovení k novele z roku 2024

Pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 se postupuje podle zákona č. 247/1995 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2025; nová úprava (zákon o správě voleb a změnový 89/2024 Sb., účinný od 1. 1. 2026) se těchto voleb netýká.

VIII. Návrh výroku

Navrhovatel navrhuje, aby Krajský soud v Českých Budějovicích podle § 86 zákona č. 247/1995 Sb. a § 89 s. ř. s. rozhodl takto:

Zrušuje se registrace kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) pro volby do Poslanecké sněmovny PČR ve volebním kraji Jihočeském, provedená rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 15. 8. 2025, č. j.: KUJCK 94534/2025 sp. zn.: OPZU-správ. 35311/2025/vemar SO.

Přílohy:

- 1) Rozhodnutí o registraci
- 2) Printscreeny předvolebních materiálů